

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W HAJNÓWCE ZA 2022 ROK**

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Zgodnie z zapisem - art. 110 pkt. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 268 ze zm.) *„Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej”*.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy. Gmina realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami Wójta.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce są realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Podstawowym obszarem działalności ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Jednakże Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce realizuje szereg innych zadań gminy. Całościowo obszar realizowanych zadań określony jest w Statucie i są to zadania z zakresu następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40);
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2022 r. poz. 1634);
- 3) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120);
- 4) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530);
- 5) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.);
- 6) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm.);
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.);
- 8) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
- 9) ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479ze zm.);
- 10) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.);
- 11) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.);
- 12) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
- 13) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.);
- 14) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297ze zm.);
- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021r. poz. 2021 ze zm.);

- 16) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022r. poz. 2230);
- 17) UCHWAŁA NR 140 RADY MINISTRÓW z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. U. z dnia 2018 poz. 1007);
- 18) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039);
- 19) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.); dotyczące prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, w tym udzielaniu pomocy psychospołecznej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym;
- 20) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) poprzez organizację oparcia społecznego oraz zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 21) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym oraz innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 218 ze zm.);
- 22) ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2022r. poz. 2140 ze zm.);
- 23) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556);
- 24) ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2023r. poz. 169);
- 25) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1692);
- 26) ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z stacją na rynku paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 295);
- 27) ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127).

II. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- ▶ trudna sytuacja życiowa
- ▶ trudna sytuacja finansowa

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z *powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa)*, do których należą:

- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) przemoc w rodzinie,
- 7a) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 11) trudności w integracji cudzoziemców , którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizm lub narkomania,
- 14) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe,
- 15) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust.1 wynosi odpowiednio:

- > dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać- **776,00 zł**
- > dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty - **600,00zł**

Dochody rolników szacuje się natomiast według stałej wielkości, jaką jest hektar przeliczeniowy. Nie jest to kryterium w pełni obiektywne. Ustala ono z góry dochód z jednego hektara przeliczeniowego **wynosi – 345,00 zł**, który nie musi pokrywać się z dochodem rzeczywiście wypracowanym. Poza tym sztywne określenie dochodu nie pozwala na uwzględnienie różnych niespodziewanych zdarzeń losowych.

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz środków budżetu gminy (własne gminy).

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

ZASIŁEK STAŁY

przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 719,00zł. Tą formą pomocy objęto 25 osób i wypłacono świadczenia na kwotę 148 500,67zł.

Opłacano też składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i opłacono za 22 osoby na kwotę 12 430,82zł są to osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu (w tym 2 osoby uczęszczały do Centrum Integracji Społecznej w Hajnówce).

Środki te były przekazywane bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych i opłacenia składki zdrowotnej pochodziły z dotacji państwa.

ZASIŁEK OKRESOWY

przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Z tej formy pomocy skorzystało 75 rodzin i wypłacono kwotę 202 671,62 zł. Zasiłki okresowe otrzymały głównie osoby i rodziny, w których występowało bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Jest to zadanie własne gminy obowiązkowe ale gmina otrzymuje dotację na powyższe świadczenia.

ZASIŁKI CELOWE I SPECJALNE CELOWE

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu oraz sprawienie pogrzebu. Pomoc w zakresie zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych udzielona była na konkretne, uzasadnione potrzeby zgłaszane przez klientów. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty i odzież. Wypłacono zasiłki celowe i specjalne celowe dla 29 osób na łączną kwotę 13 923,60 zł (w tym sprawienie 1 pogrzebu na kwotę 3 100 zł).

POSILEK W SZKOLE I W DOMU NA LATA 2019-2023

Program jest realizowany przez Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Celem tego programu jest m.in.:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku.

W 2022 r. rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła 154 osoby, w tym z posiłków w szkołach skorzystało 47 uczniów, a z zasiłku celowego na zakup żywności 79 rodzin. Ogółem poniesione koszty na dożywianie to kwota 86 951,30 zł (udział gminy to kwota 17 390,26zł,) natomiast dotacja państwa wyniosła 69 561,04 zł. Procentowy udział gminy w kosztach dożywiania wyniósł 20%. Ośrodek objął dożywianiem również uczniów zamieszkujących na terenie naszej gminy, ale uczęszczających do szkół poza terenem gminy. Dla dwóch osób dorosłych opłacono jeden gorący posiłek uczęszczających do Środowiskowego Domu Samopomocy w Hajnówce.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Do zadań własnych gminy należy również kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej niż 70% swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu oraz małżonka, zstępnymi przed wstępnymi.

W 2022r. w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób - dopłata gminy wyniosła **227 554,76 zł.**

Do zadań zleconych gminy w myśl art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy również wydawanie decyzji administracyjnych, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe, stosownie do art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Stosownie do art. 54 ustawy prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W ubiegłym roku wydano 1 decyzję administracyjnych przyznającą prawo do ww. świadczeń dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

Oprócz udzielania finansowych form pomocy, Ośrodek opiera swoją działalność na wsparciu w postaci pracy socjalnej. Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i udzielonymi świadczeniami. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom dla wzmocnienia lub odzyskania ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna staje się jedyną efektywną, chociaż długotrwałą metodą pracy z klientami. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz edukacja np. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o prawach i uprawnieniach. Pracownik zachęca do korzystania z pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie profilaktyki uzależnień, aktywnego poszukiwania pracy, terapii odwykowej dla osób

nadużywających alkoholu oraz udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działał w zakresie:

1) *Kontakt z instytucjami:*

- pomoc w załatwieniu spraw w biurze,
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją,
- reprezentowanie interesów podopiecznych w innych instytucjach,

2) *Funkcjonowania rodziny:*

- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- pomoc w napisaniu wniosków do Sądu o alimenty,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

3) *Świadczenia ZUS i pokrewne:*

- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności.

4) *Praca:*

- mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania pracy,
- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych GOPS.

5) *Oświata i opieka medyczna:*

- współpraca ze szkołą,
- współpraca ze służbami medycznymi.

W większości środowisk objętych w 2022 roku świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków, pomocy rzeczowej mieliśmy do czynienia z wystąpieniem jednocześnie wielu problemów, których rozwiązanie wymaga pomocy. Bardzo często w parze z alkoholizmem występuje długotrwała choroba lub niepełnosprawność, podobnie długotrwała choroba często dotyczy osób bezrobotnych.

Istotą diagnozy problemów społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce jest charakterystyka problemów z jakimi zgłaszają się klienci do tut. Ośrodka. Rodzaje, rozmiary i formy udzielanego wsparcia są uzależnione od indywidualnej sytuacji każdej rodziny. Ocena sytuacji każdego klienta odbywa się na podstawie przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wyodrębnienia wiodących problemów w rodzinie, zgodnie z katalogiem dysfunkcji wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Poniższa tabela obrazuje powody udzielania pomocy i liczebność rodzin korzystających z pomocy w GOPS Hajnówka 2022 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2022
Długotrwała lub ciężka choroba	17
Ubóstwo	64
Niepełnosprawność	56
Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych w tym: wielodzietność i rodziny niepełne	8
Bezrobocie	33
Alkoholizm	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS za 2022 r.

Z przedstawionych danych wynika, że w 2022r. jedną z głównych przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną było ubóstwo, które jest złożonym zjawiskiem społecznym, przybierającym różne formy. Może przejawiać się brakiem środków finansowych, brakiem zasobów materialnych, brakiem godnych warunków mieszkaniowych, a nawet głodem. Złożony charakter ubóstwa polega na tym iż wiąże się zazwyczaj z innymi problemami np. z bezrobociem, niepełnosprawnością, uzależnieniami, bezradnością. Najprostsze ujęcie zagadnienia ubóstwa wskazuje na stan, w którym jednostka czy rodzina jest pozbawiona środków niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych takich jak: wyżywienie, ubranie, schronienie, utrzymanie zdrowia czy zdobycie wykształcenia. Na nieco niższym poziomie klasyfikuje się problem niepełnosprawności, z tego powodu skorzystało 56 rodzin. Niepełnosprawność jest zjawiskiem pogłębiającym się. Problem ten traktowany jest najczęściej nie tylko jako problem zdrowotny, ale także jako problem społeczny. Pomijając dysfunkcje z powodu nieszczęśliwych wypadków, jest wiele przyczyn poszerzania się wraz z wiekiem niepełnosprawności w tym przypadku osób uzależnionych od alkoholu.

W zakresie świadczeń realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce 2022 r. wydanych zostało - **446 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej.

Wójt Gminy Hajnówka i Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce wraz z pracownikami zorganizowali:

- warsztaty plastyczne w Klubie Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych na których uczestnicy mieli przyjemność tworzyć wzory na drewnianych deskach metodą decoupage,
- spotkanie integracyjne w miejscowości Dubicze Osoczne w Klubie Integracji Społecznej, na którym odbyła się pogadanka z dzielnicowym pt. „ Falszywy telefon”, warsztaty malowania toreb wielorazowych oraz zasady udzielania pierwszej pomocy przedstawione przez ratownika medycznego,
- rozdanie 200 paczek dla osób samotnych i schorowanych z terenu gminy Hajnówka związku z nadchodzącymi Świętami Bożego Narodzenia.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce brał udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021, który jest krajowym programem operacyjnym oferującym żywność dla najbardziej potrzebujących z terenu gminy w 2022 roku skorzystało 309 osób.

Decyzją Kierownika Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce zostały przyznane specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 163 360,00 zł dla 3 osób.

III. USTAWA O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest organem realizującym świadczenia rodzinne dla zamieszkałych na terenie gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, którymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych
- 2) świadczenia opiekuńcze : zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
- 4) świadczenie rodzicielskie.

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa. Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty - **674,00zł.**

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosi **764,00zł miesięcznie netto**.

Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce realizowane w **2022 r.** przedstawiały się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość świadczeń	Wartość świadczeń
1	Zasiłek rodzinny (do 5 lat)	172	16 340,00
2	Zasiłek rodzinny (5-18 lat)	593	73 532,00
3	Zasiłek rodzinny (18-24 lat)	81	12 150,00
4	Dodatek do z.r. z tyt. urodzenia dziecka	1	1 000,00
5	Dodatek do z.r. z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - opieka nad jednym dzieckiem	0	0
6	Dodatek do z.r. z tyt. samotnego wychowywania dziecka	112	21 917,00
7	Dodatek do z.r. z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	38	3 420,00
8	Dodatek do z.r. z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	63	6 930,00
9	Dodatek do z.r. z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	50	5000,00
11	Dodatek do z.r. z tyt. na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	16	1 808,00

12	Dodatek do z.r. z tyt. na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	160	11 040,00
13	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	146	13 870,00
14	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł	1	4 000,00
15	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.2 pkt.1 i art.57	226	48 780,00
16	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.2 pkt.2	470	101 445,00
17	Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności art.16 ust.3	242	52 233,00
18	Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie art.17 ust.1 pkt 1	352	744 043,00
19	Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	7 440,00
20	Zasiłek dla opiekuna na podst.art. 2 ust.2 pkt 2 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	0	0
21	Jednorazowa zapomoga z tyt. ur. dziecka finansowana z budżetu	9	9 000,00
22	Świadczenie rodzicielskie	42	38 229,00
23	Zasiłek rodzinny i dodatki na podstawie art.5 ust.3	160	7 186,48
24	Składka na ubezpieczenia społeczne opłacana za osoby pobierające świadczenie	255	136 275,00

	pielęgnacyjne		
25	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	88	16 782,00
26	Składka na ubezpieczenie społeczne opłacana za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	12	2 047,00
27	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
28	Składka na ubezpieczenie społeczne opłacana za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0
29	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania za 2022r.

Ogółem na świadczenia rodzinne wydatkowano środki finansowe w wysokości

1 377 125,44 zł w tym:

Świadczenia ***1 197 886,54 zł***

Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne ***138 322,06 zł***

3% na obsługę ***40 916,84 zł***

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania SR za 2022r.

IV. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS Hajnówka są świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego mogą otrzymywać osoby uprawnione, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna, do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku niepełnosprawności – bezterminowo.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty - **900,00zł**

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku wypłacono z funduszu alimentacyjnego świadczenia dla 7 **wierzycieli** na łączną kwotę **23 550,00 zł.**

DLUŻNICY ALIMNETACYJNI

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022r., poz. 1205 ze zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

Gminny Ośrodek w roku 2022 podjął działania wobec 7 dłużników. Działania te polegały na ustaleniu sytuacji materialnej i rodzinnej dłużnika poprzez przeprowadzenie

wywiadu. Ponadto Ośrodek wystąpił do gmin, na terenie których przebywają dłużnicy o podjecie wobec nich działań. Ośrodek prowadzi dokumentację współpracy z komornikami sądowymi oraz innymi instytucjami w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych.

V. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

CZYSTE POWIETRZE

Program „Czyste Powietrze” jest przeznaczony dla właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Jest to dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynków oraz wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. W 2022 roku próg dochodowy wzrósł z **1564,00 zł do 1894,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym i z 2189,00 zł do 2651,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym**. W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce wydał 18 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

DODATEK OSŁONOWY

Stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają **2100,00 zł** w gospodarstwie jednoosobowym albo **1500,00 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wnioski można było składać od 1 stycznia do 31 października 2022 roku. Mieszkańcom gminy Hajnówka wydano **639 informacji o przyznaniu dodatku osłonowego** na kwotę **421 375,12 zł**.

DODATEK WĘGLOWY

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. W zaproponowanym rozwiązaniu nie było kryteriów dochodowych, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku było

wpisanie lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. O dodatek węglowy można było wnioskować od 12 sierpnia 2022 r., czyli od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym do dnia 30 listopada 2022r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce wydał **1055 informacji o przyznaniu dodatku węglowego** na kwotę **3 165 000,00 zł**.

DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

21 września 2022 r. w życie weszło Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wniosków o dodatki na zakup opału dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych dotyczące niektórych źródeł ciepła. Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dało możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Wnioski należało złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce, do 30 listopada 2022 r. Rozpatrzono **430 wniosków** na kwotę **664 500,00 zł**.

Dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Wniosek o wypłatę dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – był przeznaczony dla podmiotów wrażliwych, w tym szpitali, szkół i przedszkoli, ośrodków pomocy społecznych, ośrodków kultury, palcówek opiekuńczych, itp. Na podstawie wniosku podmioty te mogły ubiegać się o dodatek na zakup opału, w tym: węgla, brykietu i peletu węglowego oraz peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy, gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce wpłynęło **3 wnioski** zostały rozpatrzone pozytywnie na kwotę **26 334,85 zł**.

DODATEK ELEKTRYCZNY

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do

wniosku należy dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). Trzeba wiedzieć, że właściciele domów, którzy zainwestowali w fotowoltaikę nie otrzymali dodatku elektrycznego. Nawet jeśli mają też pompę ciepła. W ustawie wyraźnie podkreślono, że jeśli gospodarstwo domowe korzysta z energii elektrycznej wytwarzanej z mikroinstalacji fotowoltaicznej, dodatek elektryczny nie przysługuje.

Wnioski przyjmowane były od 1 grudnia 2022r. do 1 lutego 2023r. łącznie wpłynęło **10** wniosków zostały rozpatrzone pozytywnie i wypłacone w kwocie **10 500,00 zł**

DODATKI MIESZKANIOWE

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 ze zm.), zgodnie z ustawą dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatki mieszkaniowe są rodzajem pieniężnego świadczenia, przysługującego osobie, która spełnia warunki określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych.

Jego celem jest pokrycie części wydatku mieszkaniowego, a więc dla osoby uzyskującej niskie dochody dodatek stanowi rekompensatę pewnej części wydatku poniesionego na opłatę za mieszkanie.

Wysokość dodatku uzależniona jest zarówno od dochodu gospodarstwa domowego i powierzchni normatywnej lokalu, jak i od wysokości ponoszonych wydatków mieszkaniowych.

W 2022 roku nie wypłacano dodatków.

DODATEK ELEKTRYCZNY

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej od dnia 1 stycznia 2014 r. na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz.1385 ze zm);

1. Użyte w ustawie określenie odbiorca wrażliwy energii elektrycznej – oznacza: osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej;
2. Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym;
3. Wysokość limitu o którym mowa powyżej wynosi :
 - 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
 - 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
 - 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób;
4. Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki;
5. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 kwietnia 2022r.. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r. ww. dodatek wynosi:
 - dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 13,38zł miesięcznie;
 - dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 18,58 zł miesięcznie;
 - dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 22,30 zł miesięcznie;
6. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zwartej z

przedsiębiorstwem energetycznym (oryginał do wglądu). W 2022r. nie wypłacano dodatków energetycznych.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadanie wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2140 ze zm.) W roku 2022 r. wydano **20** rodzinom **38** Kart Dużej Rodziny uprawniające do zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że Ośrodek realizował w bieżącej pracy zadania wynikające z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Hajnówka na lata 2022- 2024 (*załącznik nr 1*), Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 rok (*załącznik nr 2*) i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2022r. (*załącznik nr 3*), Sprawozdanie z działalności Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie (*załącznik nr 4*), Sprawozdanie z działalności Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Osiecznych (*załącznik nr 5*).

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w gminie Hajnówka

Stosownie do art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie. Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej szczególną uwagę należy zwrócić na działania ukierunkowane na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz na tworzenie warunków umożliwiających im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Mając powyższe na uwadze przedstawiam potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę statystyczną oraz możliwości Ośrodka:

1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostki pomocy społecznej.
4. Zatrudnienie opiekunki środowiskowej do osób starszych z terenu gminy Hajnówka.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny w gminie Hajnówka w 2022 r.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Hajnówka jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania te były podejmowane w celu przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania ich podstawowych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Zadania realizowane w ramach Programu koncentrowały się nie tylko na dziecku, lecz na jego całej rodzinie. W związku z powyższym były podejmowane działania profilaktyczne podnoszące kompetencje życiowe rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Prowadzono również pracę socjalną z rodziną w celu pobudzenia jej aktywności w rozwiązywaniu problemów. Działaniami objęto 40 rodzin.

Monitorowano również środowiska zagrożone uzależnieniami. Nakłaniano rodziców do podejmowania leczenia odwykowego.

Pięć rodzin zostało objętych monitorowaniem.

Prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w szkołach w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce wspierał również rodziny dysfunkcyjne, informowano o instytucjach niosących pomoc prawną i związaną z uzależnieniami i przemocą domową.

Na terenie gminy Hajnówka rozpowszechniano plakaty, ulotki edukacyjno – informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie wraz z wykazem placówek udzielających pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Dane informacyjne umieszczano również na stronie Urzędu Gminy Hajnówka, a także na tablicach ogłoszeń GOPS, szkołach oraz świetlicach wiejskich.

W Szkole Podstawowej w Dubinach prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. Wdrażano dzieci do umiejętności zdobywania wiedzy i rozwijania własnych zainteresowań oraz rozwijania kompetencji czytelniczych. Prowadzono indywidualne zajęcia terapeutyczne i socjoterapeutyczne przez psychologa i pedagoga szkolnego.

W trakcie godzin wychowawczych przeprowadzono pogadanki na temat bezpiecznego wypoczynku letniego i zimowego, wyświetlano filmy na tematy zagrożeń w sieci oraz przedstawiono prezentacje „Cyfrowobezpieczni”. Uczniowie brali również udział w akcji „Narodowe czytanie” oraz „Dzień głośnego czytania”.

W drugiej połowie stycznia i na początku lutego odbyły się ferie zimowe dla dzieci zorganizowane w świetlicach: w Dubinach, Orzeszkowie, Nowosadach i Lipinach. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielem

Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Hajnówce oraz funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce. Przeprowadzono warsztaty plastyczne, sportowe , kulinarne i rękodzielnicze oraz został zorganizowany turniej gry w tenisa stołowego. Ferie zakończono balem maskowym w świetlicy GCK w Dubinach. Również ogłoszono konkurs plastyczno-fotograficzny Wiosenne przebudzenie. Pejzaże leśnego kompleksu w Gminie Hajnówka”, który został zorganizowany przez GCK w Dubinach przy współpracy Wójta Gminy Hajnówka oraz Nadleśnictwa w Hajnówce.

W 2022r. procedurą „ Niebieska Karta” było objętych 17 rodzin. Pracownicy socjalni GOPS objęli pracą socjalną wszystkie rodziny dotknięte przemocą.

Zapewniono niezbędną pomoc materialną i rzeczową rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Objęto 47 dzieci dożywianiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2023.

Przyznano 13 uczniom z rodzin o niskich dochodach stypendia. Współdziałano z instytucjami działającymi na terenie gminy w celu zapewnienia pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze szkołami, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Komendą Powiatową Policji, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami zawodowymi z Wydziału Rodzinnego i Karnego Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim.

sporz. Raisa Nowik

Hajnówka, dnia 24.02.2023 r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przyjęto uchwałą Rady Gminy Hajnówka [Nr XXVIII/231/22](#) z dnia 18.03.2022r.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce w 2022r. prowadziła postępowania zmierzające do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z jego nadużywaniem powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od leczenia albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Komisja prowadzi również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.

Przy planowaniu pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym dąży się do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Dotyczy to przede wszystkim szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka pomocy społecznej, sądu rejonowego, policji oraz kuratorów zawodowych.

Cele gminnego programu.

Nadrzędnym celem programu było zapobieganie powstawaniu negatywnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu. Sugerowano rodzinom oraz osobom nadużywającym alkoholu do korzystania z pomocy terapeutycznej. Pracownicy socjalni ośrodka pomocy społecznej prowadzili rozmowy profilaktyczne w miejscu zamieszkania osób uzależnionych wspólnie z dzielnicowym KPP w Hajnówce .

Członkowie komisji nakłaniali do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnione.

Przeprowadzano wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania przez pracowników socjalnych GOPS.

Zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, kierunki działania i sposoby ich realizacji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjmowała zgłoszenia o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu, zapraszała na rozmowę osoby, w sprawie których wpłynęło zgłoszenie, kierowała na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

W roku 2022 odbyło się 11 posiedzeń komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja rozpatrzyła 16 wniosków w sprawie leczenia odwykowego, które wpłynęły z Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, Prokuratury Rejonowej oraz od rodzin.

Na zaproszenie komisji w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego było zapraszanych 16 osób, zgłosiło się 6 osób.

Komisja opiniowała również wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Komisja dążyła do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się na co dzień pomaganiem dziecku i rodzinie. Utrzymywano ścisły kontakt ze szkołami, poradnią pedagogiczno-psychologiczną, policją, sądem oraz kuratorami zawodowymi. Szkoły posiadają opracowane Szkolne programy profilaktyki, w ramach których podejmowane przedsięwzięcia mają na celu zapobieganie zachowaniom problemowym oraz działania na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa. W czasie roku szkolnego odbywały się apele i części artystyczne związane z zagrożeniami niesionymi przez alkohol. Również organizowano spektakle dla uczniów oglądane online, spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W zakresie nabywania wiedzy i umiejętności umożliwiających prowadzenia zdrowego trybu życia dzieci brały udział w programach profilaktycznych- „Program dla szkół”, wyjazdy na basen, rajd rowerowy i pieszy po Puszczy Białowieskiej oraz integracji uczniów wraz z ich rodzicami. Dbano również o zakres rozwoju

sfery emocjonalnej uczniów, mianowicie prowadzono indywidualne zajęcia terapeutyczne i socjoterapeutyczne oraz zorganizowano zajęcia cykliczne z psychologiem szkolnym w celu integracji zespołu klasowego i radzenia sobie ze stresem. Uczniowie mieli możliwość nabywania wiedzy i umiejętności na temat samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo, w tym na temat bezpieczeństwa w Internecie i zapobiegania cyberprzemocy. Organizowano spotkania z policją, które były kierowane do uczniów młodszych klas, które dotyczyły bezpieczeństwa w drodze do szkoły. Uczniowie klas 4-8 odbyli prelekcje z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce na temat konsekwencji i odpowiedzialności prawnej uczniów oraz zagrożeń wynikających z niewłaściwego zachowania uczniów w Internecie. W trakcie godzin wychowawczych przeprowadzono pogadanki na temat bezpiecznego wypoczynku letniego i zimowego, wyświetlano filmy na temat zagrożeń w sieci oraz przedstawiono prezentacje „Sieciaki” i „Cyfrowobezpieczeni”. Podczas „Dnia Bezpiecznego Internetu” rozdano uczniom gazetki w bibliotece szkolnej na temat zasad bezpiecznego korzystania z sieci oraz promocji gier, które nie zawierają przemocy. Wdrażano uczniów do nabywania umiejętności w zdobywaniu wiedzy i rozwijaniu własnych zainteresowań oraz kompetencji czytelniczych. Były organizowane zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z uczniami mającymi trudności w nauce z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego. Również uczniowie brali udział w ogólnopolskiej akcji „Jak nie czytam, jak czytam”, „Narodowe czytanie” oraz „Dzień głośnego czytania”. Przygotowywano uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz pełnienia ról społecznych. Zrobiono zbiórkę zużytych baterii, nakrętek, makulatury i starych telefonów komórkowych. Odbyły się również zajęcia z elementami doradztwa zawodowego oraz spotkania z przedstawicielami szkół średnich z Hajnówki i Bielska Podlaskiego. Przeprowadzono warsztaty „Jak odmawiać?” ćwiczenia o zachowaniu asertywności.

W drugiej połowie stycznia i na początku lutego odbyły się ferie zimowe dla dzieci zorganizowane w następujących świetlicach: w Dubinach, Orzeszkowie, Nowosadach i Lipinach. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Hajnówce oraz z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce. Przeprowadzono warsztaty plastyczne, sportowe, kulinarne i rękodzielnicze oraz został zorganizowany turniej gry w tenisa stołowego. Ferie zakończono balem maskowym w świetlicy w GCK w Dubinach. Również ogłoszono konkurs plastyczno – fotograficzny „Wiosenne przebudzenie. Pejzaże leśnego kompleksu w Gminie Hajnówka”, który został organizowany przez GCK w Dubinach przy współpracy z Wójt Gminy Hajnówka oraz

Nadleśnictwem Hajnówka. W kwietniu w GCK w Dubinach zorganizowano warsztaty integracyjne tworzenia pisanek wielkanocnych dla mieszkańców Gminy Hajnówka i obywateli Ukrainy przebywających na terenie Gminy Hajnówka. W kolejnych miesiącach zorganizowano „Białoruski Festyn Ludowy” w Nowoberezowie przy współpracy BTSK w Białymstoku. Również odbyła się XIV edycja festynu „I TUT ŻYWUĆ LUDZI” przy Centrum Etnograficzno – Ekumenicznym w Dubinach. Rozpoczęcie wakacji „Lato z Gminnym Centrum Kultury w Gminie Hajnówka” odbyło się w Lipinach, Nowosadach, Dubinach i Nowokorninie. Również w Nowosadach zorganizowano warsztaty robienia ikon metodą transferu. Pracownik biblioteki Gminnego Centrum Kultury w Dubinach przedstawił ofertę książek seniorom Dziennego Domu Pobytu w Nowoberezowie. Odbył się festyn „Kupalle” w Mochnatem zorganizowany wspólnie z Wójt Gminy Hajnówka, BTSK w Białymstoku i GCK w Dubinach. Zorganizowano koncert „Dla Orzeszkowa” w miejscowości Orzeszkowo. Zakończenie wakacji odbyło się z dmuchanym placem zabaw i kiełbaskami w Dubinach, Nowokorninie, Nowoberezowie i w Starym Berezowie. W ramach integracji mieszkańców gminy Hajnówka zorganizowano ognisko w Postołowie. W GCK w Dubinach odbyła się Noc Bibliotek oraz koncert „Razem dla Niepodległej” zorganizowany przy współpracy ze Szkołą Podstawową w Dubinach. Ponadto obywatelom Ukrainy zamieszkującym na terenie Gminy Hajnówka był organizowany czas wolny poprzez przygotowywanie festynów i spotkań integracyjnych, podczas których realizowano działania prewencyjno-wychowawcze z zakresu uzależnień od alkoholu.

W 2022r. na zadania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wykorzystano środki finansowe w wysokości 60 225, 31 zł.

Sporządziła: Ilona Jancewicz

Hajnówka, dnia 15.02.2023r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka za 2022r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2024 przyjęto uchwałą Nr IV/19/2018 Rady Gminy Hajnówka z dnia 21 grudnia 2018r. Zarządzeniem Nr 45/11 Wójta Gminy Hajnówka z dnia 30 czerwca 2011r. na podstawie uchwały Nr VIII/32/11 z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Hajnówka. Natomiast Zarządzeniem Nr 170/12 Wójta Gminy Hajnówka z dnia 14 listopada 2012r. zmieniono skład Zespołu Interdyscyplinarnego, a zarządzeniem Nr 39/15 Wójta Gminy Hajnówka z dnia 12 maja 2015r. uzupełniono skład Zespołu Interdyscyplinarnego o przedstawiciela organizacji pozarządowej. Zarządzeniem Nr 365/2021 w dniu 17 września 2021 roku powołano zespół interdyscyplinarny w nowym składzie.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej (pracownicy socjalni),
- Policji (dzielnicowy),
- Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim(kurator zawodowy),
- Służby Zdrowia (pielęgniarka środowiskowa),
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły Podstawowej w Dubinach,
- organizacji pozarządowej (Stowarzyszenie Sympatyków Wsi Borysówka)

Działania w ramach Programu były oparte na realizacji poniższych celów:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Hajnówka wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne

Na terenie gminy Hajnówka rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym – działanie to było realizowane poprzez dystrybucję ulotek, plakatów skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie.

Na tablicy informacyjnej GOPS były umieszczane plakaty, wykazy placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, informacje o możliwości udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce, na stronie internetowej Ośrodka w zakładce - przemoc w rodzinie, umieszczone zostały numery telefonów do instytucji udzielających bezpłatne porady w zakresie przemocy oraz wykaz placówek udzielających tymczasowego schronienia w województwie podlaskim, rejestr jednostek specjalistycznego

poradnictwa.

Dnia 21-27 lutego 2022 roku został zorganizowany przez fundusz sprawiedliwości - Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiępstwem w ramach działania można było uzyskać bezpłatną pomoc, poradę prawną i psychologiczną w sądach, prokuraturach , komendach Policji w Hajnówce. W budynku MOPS oraz w Okręgowym Ośrodku Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiępstwem w Białymstoku odbyły się dyżury podczas którego udzielono bezpłatnie porad osobom doświadczającym przemocy.

W Szkole Podstawowej w Dubinach w ramach realizacji celów profilaktycznych, wychowawczych podejmowano następujące działania:

- przeprowadzano z dziećmi indywidualne zajęcia terapeutyczne prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego,
- zorganizowano cykliczne zajęcia z psychologiem szkolnym celem integracji zespołu klasowego i radzenia sobie ze stresem
- kształtowano właściwe postawy dzieci poprzez prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych i egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole,
- integrowano zespoły klasowe poprzez wspólne wyjazdy i imprezy szkolne,
- zorganizowano Dzień Bezpiecznego Internetu, przedstawiono zasady bezpiecznego korzystania z Internetu (zamieszczono w gazetce szkolnej artykuły na temat bezpiecznych gier nie zawierających przemocy oraz zagrożeń w sieci)
- przeprowadzono indywidualne konsultacje, wizyty w środowisku zamieszkania uczniów, prelekcje na zebraniach rodziców,
- pogadanki na temat bezpiecznego wypoczynku letniego oraz zimowego
- odbyły się spotkania z przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- przeprowadzono warsztaty szkolne „ jak odmówić” ćwiczenia na temat zachowań asertywnych
- zorganizowano zajęcia czytelnicze w bibliotece szkolnej,
- obyła się zbiórka żywności w ramach akcji Szlachetna paczka -dla osób najuboższych z gminy prowadzona przez szkolny wolontariat,

W 2022 roku Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce przeprowadziła spotkanie z uczniami Szkoły podstawowej w Dubinach, dotyczące bezpieczeństwa na drodze, zachowań ryzykownych.

Odbyło się spotkanie uczniów klas 4-8 z pracownikiem Komendy Policji z Hajnówki na temat konsekwencji i odpowiedzialności prawnej uczniów i zagrożenia wynikającego z niewłaściwego zachowania uczniów w Internecie.

W lutym 2022 roku w Gminnym Centrum Kultury w Dubinach, świetlicy w Orzeszkowie, Nowosadach, Lipinach zorganizowano „Feryjny zawrót głowy w GCK w Dubinach. Podczas których odbyły się następujące zajęcia : warsztaty plastyczne, warsztaty rękodziela, kulinarne, tworzenia masek karnawałowych na bal, turniej gry w Ping-Ponga, spotkanie z policjantem. Na zakończenie ferii

zorganizowano bal maskowy w GCK w Dubinach.

Zorganizowano konkurs plastyczno-fotograficzny „Wiosenne przebudzenie. Pejzaże leśnego kompleksu w Gminie Hajnówka” organizowanego przez GCK w Dubinach przy współpracy z Wójt Gminy Hajnówka oraz Nadleśnictwo Hajnówka.

W ramach wspólnego spędzania czasu wolnego i integracji mieszkańców:

- w marcu 2022r. odbyły się warsztaty plastyczne, podczas których stworzono kartki, pocztówki wielkanocne,
- zorganizowano „ Pierwszy Dzień Wiosny” dla dzieci w GCK w Dubinach wraz ze Szkołą Podstawową w Dubinach,
- przeprowadzono warsztaty integracyjne tworzenia pisanek wielkanocnych dla mieszkańców Gminy Hajnówka,
- odbył się w maju 2022 roku : „Białoruski Festyn Ludowy” w Nowoberezowie zorganizowany we współpracy z BTSK w Białymstoku,
- w czerwcu 2022 r zorganizowano XIV edycja festynu „ I TUT ŻYWUĆ LUDZI” przy Centrum Etnograficzno-Ekumenicznym w Dubinach,
- w lipcu 2022 roku przeprowadzono warsztaty (rękodzieła, plastyczne, sportowe, gry i zabawy integracyjne, decoupage dla dzieci „ Lato z Gminnym Centrum Kultury w Gminie Hajnówka” w Lipinach , Nowosadach, Dubinach),
- odbyło się integracyjne spotkanie organizacyjne dla mieszkańców Nowosady oraz okolic robienia ikon metodą transferu,
- zostało zorganizowane w Dziennym Domu Pobytu w Nowoberezowie przez pracownika biblioteki Gminnego Centrum Kultury w Dubinach spotkanie na temat ofert książek,
- odbył się festyn „Kupalle” Mochnatym zorganizowany wspólnie z Wójtem Gminy Hajnówka,
- przeprowadzono Noc Bibliotek w GCK w Dubinach dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Hajnówka,
- odbyły się warsztaty jesienne dla mieszkańców gminy Hajnówka (prace na drewnie, warsztaty kulinarne, spotkanie plastyczne),
- w sierpniu 2022 roku został zorganizowany konkurs Kół Gospodyń Wiejskich „ Bitwa Regionów”, piknik z produktem Polskim”
- zostało przeprowadzone zakończenie wakacji dla mieszkańców Gminy Hajnówka z dmuchanym placem zabaw i kiełbaskami w Dubinach , Nowoberezowie i w Starym Berezowie
- przeprowadzono spotkanie w bibliotece dla dzieci z Oddziału Przedszkolnego Szkoły Podstawowej na temat zasad obchodzenia się z książką,
- zorganizowano w GCKA zajęcia świąteczne dla dzieci z Oddziału Przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Dubinach (malowanie kawą, zajęcia ruchowe, plastyczne)
- dnia 03.07.2022 w Dubiczach Osocznych odbyły się tam warsztaty plastyczne, które przeprowadziła Wójt Gminy Hajnówka- Pani Lucyna Smoktunowicz. Podczas spotkania uczestnicy mieli tworzyć wzory na

drewnianych deskach metodą decoupage. Swoją obecnością zaszczylicili również: funkcjonariusz KPP w Hajnówce oraz psycholog. Głównym tematem prelekcji była rozmowa na temat „Zrozumieć seniora- potrzeby i emocje osób starszych” oraz wykład działający prewencyjnie o tematyce „Jak działają sprawcy oszustw na „wnuczka” i „policjanta” , „ Poznaj metody działania sprawców i nie daj się oszukać!”

-16 października 2022r. Wójt Gminy Hajnówka wraz z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce zorganizował w Klubie Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych spotkanie integracyjne. W programie spotkania odbyły się warsztaty plastyczne malowania toreb wielorazowych. Dzielnicowy gminy Hajnówka Pan Michał Kościuczuk przeprowadził pogadankę,

pt. „Falszywy telefon” poinformował uczestników jak nie dać się oszukać, czego unikać, jak reagować i gdzie szukać pomocy. W związku z okresem jesienno- zimowym mieszkańcy otrzymali od dzielnicowego odblaski, aby czuli się bezpieczni na drodze po zmroku. Ratownik medyczny Pan Marcin Smoktunowicz przedstawił mieszkańcom zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej powiedział, że pierwsza pomoc oznacza natychmiastową opiekę nad poszkodowanym lub osobą, która nagle zachorowała. Stosuje się ją możliwie jak najszybciej po wypadku lub wystąpieniu nagłej choroby. Pomoc udzielona jeszcze przed przyjazdem karetki może uratować życie albo pomóc w dojściu do zdrowia. Uczestnicy mieli możliwość ćwiczeń na fantomie. Na koniec przeprowadzone zostały warsztaty kulinarne przez Panią Grażynę Sacharczuk przygotowała ona przepyszną babkę ziemniaczaną.

2. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2022r. wpłynęło do Zespołu Interdyscyplinarnego 8 „Niebieskich Kart” wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Hajnówce, które dotyczyły przemocy w rodzinie, 1 karta wszczęta przez Szkołę Podstawową nr 4 w Hajnówce oraz 1 karta założona w Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce. Procedurą „Niebieskiej Karty” objęto łącznie 17 rodzin. Ponadto w 2022 roku członkowie Zespołu prowadzili 8 spraw związanych z procedurą Niebieskiej Karty z 2021r.

W 2022r. odbyło się 4 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w terminach: 15.02.2022r., 12.05.2022r., 15.07.2022r., 06.10.2022r.

Podczas wszczynania procedury Niebieskiej Karty w 2022 roku w 3 sprawach Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce wydała nakaz natychmiastowego opuszczenia przez sprawcę przemocy wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i otoczenia ofiary na odległość 100m.

W 9 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie, w 2 przypadkach zakończono procedurę w wyniku braku zasadności podejmowania działań.

W ramach Zespołu prowadzono rejestr wszczętej procedury Niebieskich Kart –A, rejestr wypełnionych Kart –C i D, protokołów posiedzeń ZI oraz prowadzono teczki indywidualne rodzin.

Podejmowano wspólne działania podmiotów wchodzących w skład zespołu w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Sytuacja rodzinna ofiar przemocy domowej była systematycznie monitorowana przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowego.

3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy

Pracownicy socjalni GOPS w Hajnówce objęli pracą socjalną wszystkie rodziny dotknięte przemocą domową (z 17 rodzinami prowadzono rozmowy informacyjno – motywacyjne), udzielali pomocy finansowej (2 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłku okresowego, zasiłku celowego na zakup żywności oraz obiadów w szkole dla dzieci)

Wszystkie rodziny, w których założono NK zostały poinformowane o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej świadczonej przez Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem mieszczący się w budynku MOPS w Hajnówce zadanie realizowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Rodzinom przekazano informacje o punkcie bezpłatnej pomocy prawnej udzielanej przez adwokatów i radców prawnych w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Hajnówce.

Rozpowszechniano informacje o Ogólnopolskim Pogotowiu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, przekazywano broszury: „Przemoc w rodzinie”, „Jak radzić sobie z przemocą” „Przemoc w rodzinie a alkohol”, „Przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym”, całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania.

Podczas rozmów osobom doznającym przemocy udzielono informacji na temat możliwości skorzystania przez nie z terapii dla osób współzależnych w Poradni Leczenia Uzależnień w Hajnówce oraz o możliwości skorzystania z zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

Na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego zaproszono 3 osoby nadużywające alkoholu. Osoby zaproszone nie stawiły się na posiedzenie Zostały poinformowane o możliwości skorzystania z nieodpłatnej terapii w Poradni Leczenia Uzależnień.

Rozpowszechniano informacje na temat telefonu zaufania Rzecznika Praw Dziecka, *Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie „Niebieska linia”, Policyjny telefon zaufania. Zamieszczono informację na temat nieodpłatnej porady prawnej w powiecie hajnowskim.*

Dzielnicowy i pracownicy socjalni utrzymywali systematyczny kontakt z rodzinami w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Kart”.

Sporządziła:

Urszula Surel

Dom Dziennego Pobytu w Nowoberezowie został powołany na podstawie Uchwały Nr XXVII/219/21 Rady Gminy Hajnówka z dnia 14 grudnia 2021r (działalność rozpoczął od 1 stycznia 2022 roku). Funkcjonuje jako ośrodek wsparcia dla osób starszych i działa w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Hajnówka. Podstawę prawną działalności DDP w Nowoberezowie stanowią: ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2022 poz. 1, 66 ze zm), Regulamin Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie wprowadzonego Zarządzeniem nr 5/2022 Kierownika GOPS. Zasady odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie wynikają z Uchwały nr XXVIII/232/22 z dnia 18 marca 2022 roku Rady Gminy Hajnówka w sprawie ustalenia w zakresie zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Głównym celem utworzenia i prowadzenia Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest aktywizacja społeczna oraz integracja osób starszych z terenu Gminy Hajnówka. DDP w Nowoberezowie przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Hajnówka w wieku 60+, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności dla osób, które ze względu na swoją sytuację zdrowotną i rodzinną wymagają wsparcia w zakresie integracji społecznej.

W 2022 roku zorganizowano spotkania, warsztaty i pogadanki dla 20 uczestników Domu Dziennego Pobytu w Nowoberezowie :

- poradnictwo specjalistyczne w tym: porady psychologiczne,

- ćwiczenia rehabilitacyjne,

- spotkanie funkcjonariuszy policji KPP w Hajnówce, celem spotkania było przekazanie informacji o szeroko pojętym bezpieczeństwie jak również pogadanki na temat pt. „Fałszywy telefon”, „Jak działają sprawcy oszustw na wnuczka i na policjanta” oraz wręczyli seniorom odblaski, aby czuli się bezpieczni po zmroku. Podopieczni mogli skorzystać z usług i porad specjalistów,

- wizyta Bibliotekarki z Gminnego Centrum Kultury w Dubinach,
- zapewniono seniorom uczestnictwo w spotkaniach międzypokoleniowych w tym: z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Dubinach z okazji Dnia Matki oraz spotkanie Bożonarodzeniowe,
- cykl warsztatów rękodzielniczych, plastycznych (kwiaty ze wstążki, lampiony, dzbanuszki na letnie kwiatuszki, wianki na festyn w Mochnatem, deseczki drewniane, słoiki, butelki metodą decoupage, ramka na zdjęcie, malowanie toreb ekologicznych wielokrotnego użytku, bożonarodzeniowe stroiki, aniołki ze wstążki),
- cykl warsztatów kulinarnych (zupa z pokrzywy, zupa z młodych ogórków, bigos, leczy z warzyw sezonowych, babka ziemniaczana, pierogi z serem i kapustą, różne sałatki, kluski śląskie z surówką z czerwonej kapusty, różnego rodzaju ciasta),

Działalność Domu polega na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielenie pomocy w czynnościach dnia codziennego, na zapewnieniu posiłku i innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb i możliwości seniorów wynikających z wieku i stanu zdrowia. Infrastruktura DDP w Nowoberezowie pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów. Działalność Domu sprzyja integracji społecznej a także nawiązywaniu więzi towarzyskich i przyjaźni.

Działalność DDP w Nowoberezowie jest kontynuowana w bieżącym roku.

Sporządziła: Ewa Maciejuk

Klub Integracji Społecznej został powołany na podstawie Uchwały Nr XII/79/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 27 września 2019r. Od dnia 08 października 2019 r. został wpisany do rejestru klubów integracji społecznej województwa podlaskiego pod numerem 8/2019. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych wynika z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Hajnówka na lata 2017- 2023.

Celem utworzenia i prowadzenia Klubu Integracji Społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy Hajnówka, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz biernym zawodowo. Poprzez podniesienie jakości i zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej służącej realizacji celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Reintegracja społeczna jest rozumiana jako działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu. Reintegracja zawodowa to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

W 2022 roku zorganizowano cykl spotkań dla mieszkańców Gminy Hajnówka, odbywały się one w obecności psychologa, doradcy zawodowego oraz funkcjonariusza policji KPP w Hajnówce. Każda przybyła osoba mogła skorzystać z usług i porad specjalistów.

Mieszkańcy mieli okazję uczestniczyć w kilku warsztatach plastycznych, na których tworzyli wzory na drewnianych deskach metodą decoupage i malowaniu toreb wielorazowych. Dzielnicowy z Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce przeprowadził pogadanki na temat pt. „Fałszywy telefon”, „Jak działają sprawcy oszustw na wnuczka i na policjanta” oraz wręczył mieszkańcom odblaski, aby czuli się bezpieczni po zmroku.

Jednym z najciekawszych zajęć było szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej przeprowadzonej przez ratownika medycznego, który powiedział, że pierwsza pomoc oznacza natychmiastową opiekę nad poszkodowanym lub osobą, która nagle zachorowała. Stosuje się

ją możliwe jak najszybciej po wypadku lub wystąpieniu nagłej choroby. Pomoc udzielana jeszcze przed przyjazdem karetki może uratować życie albo pomóc w dojściu do zdrowia. Zebrani mieli okazję porozmawiać z ratownikiem i poćwiczyć na fantomie.

Uczestnicy mieli możliwość wziąć udział w warsztatach kulinarnych wspólnie przygotowali babkę ziemniaczaną.

Działalność Klubu Integracji Społecznej w Dubiczach Osocznych jest kontynuowana w bieżącym roku.

Sporządziła: Mirosława Gawryluk

